

Instrukcja postępowania z odpadami medycznymi powstającymi w toku działania jednostek organizacyjnych ICNT

Cel instrukcji: Zapobieganie zakażeniom wewnątrzzakładowym.

Data wydania: 01.09. 2014 r

wersja aktualna

01. 09.2014 r.

Obowiązuje: wszystkie osoby pracujące w ICNT bez względu na status czy formę zatrudnienia.

Spis treści:

1. Wstęp.
2. Ogólne zasady funkcjonowania systemu zbierania i gromadzenia odpadów.
3. Klasyfikacja odpadów.
 - 3.1. Odpady komunalne.
 - 3.2. Odpady medyczne.
 - 3.2.1. Odpady zakażone drobnoustrojami
 - 3.2.2. Pozostałe odpady.
4. Wykaz stanowisk pracy w Jednostkach Organizacyjnych ICNT gdzie powstają odpady, osoby odpowiedzialne za usuwanie odpadów.

1. Wstęp

Ubočnym efektem działalności poszczególnych komórek organizacyjnych ICNT są powstające różnego rodzaju odpady.

Celem niniejszej instrukcji jest ustalenie zasad pracy i takiego postępowania z **odpadami medycznymi** w ICNT, aby postępowanie to było zgodne z obowiązującym w tym zakresie prawem. Każdorazowe użycie w niniejszej instrukcji określenia odpady oznacza odpady medyczne.

2. Ogólne zasady funkcjonowania systemu zbierania i gromadzenia odpadów.

- Zbieranie odpadów oznacza każde działanie, w szczególności umieszczanie w pojemnikach, segregowanie i magazynowanie odpadów, które ma na celu przygotowanie ich do transportu do miejsc odzysku lub unieszkodliwienia.
- Osobą odpowiedzialną za całokształt nadzorowania systemu zbierania i gromadzenia odpadów w ICNT są Kierownicy Jednostek Organizacyjnych (JO), a następnie Dyrektor ICNT.
- Dyrektor ICNT **wyznacza** osoby odpowiedzialne za nadzorowanie stanowisk **zbierania i gromadzenia odpadów** w poszczególnych jednostkach organizacyjnych ICNT.
- Wszystkie JO ICNT są zobowiązane do podjęcia działań mających na celu minimalizację ilości wytworzonych odpadów.
- Utylizacją odpadów zajmują się firmy specjalistyczne na podstawie zawartych przez ICNT umów, których **kserokopia powinna być w każdej Pracowni**.
- Przekazanie odpadów dokumentowane jest każdorazowo w **Karcie przekazu odpadów** (Zał. nr 1). Kartę sporządza się w dwóch egzemplarzach, po jednym dla każdego z posiadaczy odpadów (ICNT i firmy zajmującej się utylizacją odpadów). Karty przechowywane są w każdej JO przez okres 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym sporządzono te dokumenty. Ponadto dla każdego rodzaju

Instrukcja postępowania z odpadami medycznymi powstającymi w toku działania jednostek organizacyjnych ICNT

odpadu należy prowadzić karty ewidencji odpadu {Zał. nr 2).

3. Klasyfikacja odpadów medycznych

Odpady medyczne są to odpady powstające w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz prowadzeniem badań i doświadczeń naukowych w zakresie medycyny, Odpady te klasyfikuje się w następujący sposób:

- Odpady medyczne o kodach **18 01 02, 18 01 03, 18 01 82** zwane "**odpadami zakaźnymi**", są to odpady niebezpieczne, które zawierają żywe drobnoustroje lub ich toksyny, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do przyjęcia, że wywołują choroby zakaźne u ludzi lub innych żywych organizmów; należy je gromadzić w workach **koloru czerwonego**.

Odpady medyczne o kodzie 18 01 03 są to m.in. zużyte strzykawki, igły, holdery po pobraniu krwi, skalpele jednorazowego użycia, zainfekowane podkłady, opatrunki, gaziki, waciki, cewniki, rurki ustno-gardłowe, szpatułki, ustniki, wzierniki, bagietki cytologiczne itp.

- odpady medyczne, o kodach **18 01 06, 18 01 08 i 18 01 10**, zwane "**odpadami specjalnymi**", są to odpady niebezpieczne, które zawierają substancje chemiczne, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do sądenia, że wywołują choroby niezakaźne u ludzi lub innych żywych organizmów albo mogą być źródłem skażenia środowiska; należy je gromadzić w workach **koloru żółtego**.

Są to m.in. odczynniki chemiczne zawierające substancje niebezpieczne (kod 18 01 06), leki cytotoksyczne i cytostatyczne (kod 18 01 08) oraz odpady amalgamatu dentystycznego(18 01 10),

- odpady medyczne o kodach **18 01 01, 18 01 04, 18 01 07, 18 01 09** zwane "odpadami pozostałymi", Są to odpady medyczne nie posiadające właściwości niebezpiecznych. Należy je gromadzić w workach **koloru niebieskiego** np. **odczynniki chemiczne nie zawierające substancji niebezpiecznych**.

Zgodnie z klasyfikacją zamieszczoną w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 30 lipca 2010 roku w ICNT występują następujące odpady:

- 3.1. Nie segregowane odpady komunalne-(kod 20 03 01) - zaliczamy do nich: śmieci z korytarzy, pomieszczeń administracyjnych, technicznych, socjalnych, pudełka kartonowe po lekach, opakowania po chemii gospodarczej oraz opakowania szklane, Odpady komunalne powinny być gromadzone w pojemnikach wyłożonych workami **foliowymi czarnymi** (kosze na śmieci, wiadra pedałowe) i wraz z workiem wyrzucane do pojemników zbiorczych - kontenerów nie rzadziej niż 1 x dziennie.**

Instrukcja postępowania z odpadami medycznymi powstającymi w toku działania jednostek organizacyjnych ICNT

3.2. Odpady medyczne:

3.2.1. Odpady zakażone drobnoustrojami

- "zakażne" - kod 18 01 03 są to odpady niebezpieczne dla ludzi i środowiska, w związku z czym wymagają utylizacji. Pochodzą one z procesu diagnozowania, leczenia i profilaktyki medycznej. Są to odpady zanieczyszczone krwią oraz wydzielinami i wydaliniami. Zaliczmy do nich : zużyty sprzęt jednorazowy (igły, strzykawki, wenflony, aparaty infuzyjne, wzierniki, dreny, cewniki, skalpele, materiały opatrunkowe, wkładki, tampony, plastry, sączki, szpatułki, rurki intubacyjne, rurki ustno-gardłowe, ustniki, naczynia laboratoryjne, nożyki chirurgiczne, szczoteczki i bagietki cytologiczne, pojemniki po lekach itp.)

- Odpady te powinny być gromadzone na stanowisku pracy w workach czerwonych w odpowiednio oznakowanym koszu z widocznym piktogramem ostrzegającym przed zagrożeniem biologicznym. Worki należy tak umieścić na stelażu, w koszu czy wiadrze pedałowym, aby ich górna wywinięta na szerokość około 20 cm krawędź, nie uległa skażeniu.
- Odpady medyczne o ostrych końcach i krawędziach np, igły, nożyki i inne ostre przedmioty gromadzone są w pojemnikach plastikowych lub szklanych odpornych na przekłucie i działanie wilgoci. Kategorycznie zabrania się ponownego zakładania osłonki na użytą igłę, skalpel, kaniulę czy inne narzędzie ostre,
- Pojemniki lub worki z folii polietylenowej należy wymieniać na nowe tak często jak pozwalają na to warunki przechowywania oraz właściwości umieszczonych w nich odpadów medycznych, ale nie rzadziej niż co 72 godziny.
- Pojemniki lub worki mogą być wypełnione nie więcej niż do 2/3 ich objętości,
- Niedopuszczalne jest otwieranie raz zamkniętych pojemników lub worków jednorazowego użycia,
- W przypadku uszkodzenia worka lub pojemnika należy go w całości umieścić w innym większym nieuszkodzonym worku lub pojemniku.
- Każdy pojemnik i każdy worek jednorazowego użycia powinny posiadać widoczne oznakowanie identyfikujące zawierające: kod odpadów w nich przechowywanych, miejsce pochodzenia odpadów, datę rozpoczęcia zbierania i datę zamknięcia, czytelny podpis osoby zamykającej pojemnik lub worek,
- Zgromadzone odpady przechowywane są do czasu utylizacji w wydzielonych pomieszczeniach w lodówkach lub chłodziarkach wyposażonych w termometry. Czas przechowywania odpadów zakażonych drobnoustrojami w temperaturze do 10°C nie może być dłuższy niż 30 dni.

3.2.2. Pozostałe odpady do których zaliczamy:

- Substancje chemiczne - (zużyte rozpuszczalniki i odczynniki chemiczne) - postępowanie zgodne z opracowaną kartą charakterystyki w oparciu o obowiązujące przepisy prawne.
- Lampy fluorescencyjne niezdatne do użycia należy dostarczyć Kierownikowi ds. technicznych ICNT.

Instrukcja postępowania z odpadami medycznymi powstającymi w toku działania jednostek organizacyjnych ICNT

- Zużyte baterie alkaliczne - należy zbierać do pojemników kartonowych umieszczonych w pomieszczeniach na odpady i przekazać 1 x w roku do Pracowni RTG,

4. Wykaz stanowisk pracy w JO ICNT gdzie powstają odpady oraz osoby odpowiedzialne za ich usuwanie.

L.p.	Kod odpadu	Rodzaj odpadów	Osoba odpowiedzialna za usuwanie odpadów	Sposób przygotowywania i przekazywania do utylizacji
1	2	3	4	5
1.	20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	Pracownik porządkowy	Usuwanie odpadów z JO do kontenerów komunalnych zgodnie z umową
2.	16 06 04	Baterie alkaliczne	Każdy pracownik	Gromadzenie w pudełkach w pomieszczeniach na odpady i 1x w roku przekazywane Kierownikowi ds. technicznych ICNT
3.	20 01 21	Lampy fluorescencyjne	Kierownik ds. technicznych ICNT	Gromadzenie w pojemnikach na odpady i 1x w roku przekazywanie do utylizacji
4.	18 01 03	Odpady zakażone drobnoustrojami chorobotwórczymi lub ich toksynami	Pracownik porządkowy, Kierownik Pracowni fMRI	Gromadzenie w oznakowanych pojemnikach wyłożonych czerwonymi workami, a następnie przechowywanie ich w chłodziarkach i przekazywanie do utylizacji zgodnie z umową.

Podstawy prawne:

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowego postępowania z odpadami medycznymi z dn. 30 lipca 2010r. (Dz. U. z dnia 4 sierpnia 2010 r. nr 139, poz. 940).
- Ustawa o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.
- Ustawa o opakowaniach i odpadach opakowaniowych.
- Ustawa o substancjach i preparatach chemicznych.
- Rozporządzenie MZ z dn. 6 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych.
- Rozporządzenie MZ z dn. 22 kwietnia 2011 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. nr 81, poz. 716 ze zm.).
- Dyrektywa Rady 201 0/32/UE z dnia 10 maja 2010 r. w sprawie zapobiegania zranieniom ostrymi narzędziami w sektorze szpitali i opieki zdrowotnej.

Załączniki

Załącznik nr 1. Karta przekazania odpadu dla poszczególnych kodów odpadów.

Załącznik nr 2. Karta ewidencji odpadów.

Opracował: *dr Jaromir Patyk*

(Data i podpis)

Zatwierdził: *Dyrektor ICNT, dr hab. Jerzy Łukaszewicz, prof. UMK*

.....
(Data i podpis)